Scurtă prezentare a celor mai importante evenimente desfășurate pe parcursul anului 2014 la Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ştefulescu”

Adina – Gabriela Cotorogea

Abstract

2014 was, for the ”Alexandru Ştefulescu” Gorj County Museum, a great year. We organized many events that promote our local history, Romanian history, but also events that promoted other cultures.

Thus, there were many exhibitions, cultural projects, colloquiums and partnerships with other institutions.

We highlight the partnerships with the Polish Cultural Institute from Bucharest, Embassy of Poland, Embassy of Mexico, Embassy of United States and various Romanian museums.

These partnerships resulted in temporary exhibitions, educational projects or cultural exchanges, like the ”Common Notes – Connecting Folk Cultures through Technology” project with the Clay Center for the Arts and Sciences from Charleston, USA. This international collaboration made our museum the first one from Romania to be financed in the Museums Connect program of the American Alliance of Museums. We are very proud of that.

Pe parcursul anului 2014, activitatea Muzelui Județean Gorj, s-a remarcat printr-o serie de evenimente menite să promoveze istoria locală, națională cât și cea de peste hotarele țării, și să sporească totodată interesul publicului vizitator. În acest sens au fost organizate simpozioane științifice, lansări de carte, expoziții, manifestări artistice, proiecte culturale etc.

În cele ce vor urma, vom face o scurtă prezentare a celor mai importante evenimente organizate și/sau găzduite de Muzeul Județean Gorj, mai cu seamă la sediul central.

Anul 2014, a fost unul al expozițiilor cu caracter temporar, organizate fie cu ocazia unor evenimente speciale, aniversări ce țin de istoria locală în general, fie a unor colaborări cu alte instituții.

În ceea ce privește colaborarea cu instituțiile din țară, printre cele mai importante se numără cea cu Institutul Polonez din București, care a însemnat de fapt o continuare a primului parteneriat dintre cele două instituții, al cărui debut a fost în luna iunie 2013, când muzeul nostru a fost gazda expoziției „Apărătorul cauzei copiilor. Povestea lui Janusz Korczak”, expoziţie ce a celebrat viaţa şi

moştenirea lui Janusz Korczak, reputat pedagog, medic şi apărător al drepturilor copilului.

Inaugurată în 1 februarie 2014, expoziția itinerantă a afișului polonez a fost una inedită având un real succes în ce privește mass-media locală și implicit în fața publicului vizitator. În cadrul evenimentului au fost expuse 135 de afișe semnate de trei graficieni renumiţi în Polonia, reprezentanți ai generației tinere și de mijloc a „școlii afișului polonez“: Tomasz Bogusławski, Ryszard Kajzer și Sebastian Kubica.

Aceasta colaborare s-a concretizat ulterior cu vizita în Gorj, din 25 martie 2014, a ambasadorului Poloniei Marek Szczygiel care a luat parte la inaugurarea expoziţiei „În ritmul epocii. Viaţa Kazimierei Iłłakowiczówna”, expoziție găzduită de Muzeul Judeţean „Alexandru Ştefulescu” și realizată în colaborare cu Ambasada Republicii Polone la Bucureşti.

La Muzeul Judeţean Gorj s-a vernisat o expoziţie temporară, fotodocumentară, despre viaţa unei celebre poete, Kazimiera Iłłakowiczówna, care a stat o bună bucată de vreme în România. Aceasta a fost o traducătoare prolifică de opere literare, a lucrat în Ministerul Afacerilor Externe şi a fost secretara personală a Mareşalului Józef Piłsudski (1926-1935). Anii 1939-1947 i-a petrecut la Cluj, care a devenit a doua sa casă. Iłłakowiczówna a tradus din maghiară şi română. Printre autorii pe care i-a preţuit cel mai mult se numără: Ady Endre, Tudor Arghezi, George Bacovia.

Expoziţia s-a constituit din 38 de panouri colorate cu imagini şi texte din perioada interbelică. Kazimiera Iłłakowiczówna a fost o promotoare a apropierii între Polonia şi România în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

O altă colaborare importantă a fost cea cu Ambasada Mexicului din România, care împreună cu Muzeul Naţional al Ţăranului Român şi Muzeul Judeţean Gorj „Alexandru Ştefulescu”, au adus în luna martie în faţa publicului gorjean expoziţia „Oameni şi locuri: Mexic. Tradiţii şi obiceiuri”, un proiect iniţiat încă din 2010, an în care Mexicul a sărbătorit Bicentenarul începutului Independenţei Naţionale, Centenarul începutului Revoluţiei Mexicane la care s-a adăugat şi cea de-a 75-a aniversare de la stabilirea relaţiilor diplomatice dintre România şi Mexic. Pentru realizarea acestei expoziţii, specialiştii Muzeului Naţional al Ţăranului Român au selectat piese reprezentative care ilustrează secvenţe ale vieţii şi obiceiuri din Mexic, din colecţia de artă tradiţională mexicană care au intrat în patrimoniul său prin schimbul cultural bilateral din 1967 dintre Mexic şi România.

La vernisajul expoziției a participat ambasadorul Mexicului în România, Agustín Gutiérrez Canet.

La inițiativa Ministerului Educației, în anul 2012 a debutat Programul „Școala Altfel”, ce a constat în derularea, la nivelul fiecărei unități de învățământ, a unui orar special format din activități cu caracter non-forml. Programul își

propunea implicarea, deopotrivă, a elevilor și a dasălilor, în activități extra-școlare și competențele în domenii cât mai diverse și interesante.

Acest program a prins contur în rândul muzeelor iar instituția noastră i s-a alăturat încă de la prima ediție.

Cea de-a III-a ediție intitulată „Să știi mai multe, să fii mai bun!" s-a desfășurat în perioada 7-11 aprilie 2014, ocazie cu care Muzeului Județean Gorj i-au trecut pragul un număr însemnat de vizitatori.

Aflat la cea de-a X-a ediție, evenimentul „Noaptea Muzeelor" din cadrul muzeului nostru s-a bucurat în 2014 de un real succes.

Ca și în anul 2013 vizitatorii Muzeului de Istorie și Arheologie au fost îndrumați prin sălile de expoziție de către elevii Centrului de Excelență Umană al Colegiului Național „Tudor Vladimirescu" din Târgu Jiu, iar ulterior au luat parte la adevărate spectacole de teatru, proiecții de film, face-painting, sau momente muzicale oferite de către elevii Liceului de Muzică și Arte Plastice „Constantin Brăiloiu" din Târgu Jiu dar și momente coregrafice oferite de către asociația „Măiastra" din Constanța.

Muzeul Judeţean Gorj s-a bucurat şi în acest an de un număr impresionant de vizitatori în cadrul acestei manifestări. În topul preferinţelor, dacă ar fi să luăm în calcul afluxul de vizitatori, a fost Muzeul de Istorie şi Arheologie, unde numărul acestora a ajuns la aproximativ 2000. Celelalte obiective participante la eveniment (Muzeul de Artă, Muzeul „Tudor Arghezi" de la Tg-Cărbunești) s-au bucurat de asemenea de un număr semnificativ de vizitatori.

Una din cele mai importante realizări în anul 2014, este colaborarea dintre Muzeul Județean Gorj „Alexandru Ștefulescu" și Ambasada SUA la București, colaborare ce face ca muzeul nostru să fie primul muzeu din Romania care a obținut fonduri în cadrul programului Museums Connect pentru proiectul „Note Comune – Conectarea tradiţiilor populare cu ajutorul tehnologiei moderne", proiect dezvoltat în colaborare cu Clay Center for the Arts and Sciences din Charleston, Virginia de Vest.

Între 29 septembrie și 1 octombrie 2014, managerul român de proiect – Tiţa Eugenia Alina, partenerul său american – Jeffries William, împreună cu managerii celorlalte proiecte câştigătoare ale programului Museums Connect, au participat, la Washington, la un curs de pregătire organizat de Alianţa Americană a Muzeelor. După trainingul managerilor de proiect, delegaţia română întrunită la Washington, formată din 9 persoane – directorul Muzeului Judeţean Gorj, Hortopan Dumitru, managerul de proiect, Tiţa Eugenia Alina, profesorii de la Liceul de Muzică şi Artă „Constantin Brăiloiu", Pasăre Dumitru şi Tulpan Emanuela, artistul de muzică populară Argint Constantin, precum şi patru elevi, Gorun Alina, Foanță Teodor, Lăcătușu Cristina și Munteanu Cristian – s-a deplasat la Charleston, Virginia de Vest, unde, între 1-13 octombrie, a fost invitata muzeului Clay Center, având loc astfel primul schimb cultural din cadrul

proiectului. În primele zile ale schimbului cultural, cei doi profesori români, alături de doi profesori americani de la liceul partener, Wahama, au fost pregătiţi de către personalul specializat de la Clay Center în domeniul povestirii digitale. Profesorii au învăţat astfel să adune şi să editeze poze şi imagini şi să le formeze în povestiri digitale. Ulterior, cu aceste cunoştinţe, profesorii îi vor învăţa şi asista pe cei 50 de elevi, 25 americani şi 25 români, în crearea de povestiri digitale.

Cel de-al doilea schimb cultural din cadrul proiectului se va desfăşura în luna aprilie 2015, când o delegaţie americană va sosi la Târgu-Jiu. Vizita va consta în concerte comune la liceu şi în aer liber, cursuri de specializare şi perfecţionare pentru profesori, excursii.

În perioada 16-18 iulie 2014 a avut loc simpozionul aniversar „120 de ani de la înființarea Muzeului Gorjului”, ocazie cu care, zeci de arheologi, istorici dar și directori ai muzeelor din țară și-au dat întâlnire la Târgu-Jiu.

Lucrările simpozionului s-au împărțit pe patru secțiuni: „Arheologie preistorică și antică”, „Istorie modernă și contemporană”, „Etnografie” și „Științele Naturii”.

În cele ce urmează vom face o trecere în revistă a celorlalte evenimente reprezentative, desfășurate pe parcursul anului 2014 la Muzeului Județean Gorj.

*Împlinirea a 155 de ani de la unirea Principatelor Dunărene a fost marcată la Muzeul Judetean Gorj sub titlul „24 ianuarie - Unirea Principatelor Române”. Evenimentul a constat în organizarea unui simpozion și vernisarea unei expoziții temporare fotodocumentare, ambele reliefând importanța constituirii statului român modern și personalitatea domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Biblioteca Judeţeană „Christian Tell” și Serviciul Judeţean Gorj al Arhivelor Naţionale.

*În data de 6 martie 2014 a avut loc evocarea istorică „Doctorul Dimitrie Culcer – 170 ani de la memoriul privind înfiinţarea spitalului din Tg-Jiu”.

*Pe 21 martie 2014 a fost organizată evocarea istorică „210 ani de la naşterea generalului Gheorghe Magheru”.

*Organizarea expoziţiei temporare fotodocumentare intitulată *„9 mai Ziua Independenţei de Stat a României, Ziua Victoriei, Ziua Europei”,* de către Muzeul Județean Gorj în parteneriat cu Biblioteca Judeţeană „Christian Tell”.

*Iubitorii de artă au putut adimira în perioada 10 iunie-27 iulie 2014, expoziția de sculptură „Coji” a artistului Mircea Roman. O parte dintre lucrările incluse în expoziţia „Coji” au fost expuse în premieră. „Piramidă căzută în nas”, „Piramidă umblătoare”, „Marea Piramidă”, „Pui de piramidă”, şi „Piramida aşezată cuminte”, sunt lucrări sau reprezintă o serie artistică care este prezentată în premieră.

* „Cartea, papușa, povestea”, este numele unei expoziții inedite găzduite de Muzeul Judetean Gorj „Alexandru Ștefulescu” în parteneriat cu Teatrul „Colibri” din Craiova. Deschisă în perioada 24 iulie – 20 august 2014, expoziția a avut rolul de a reface drumul poveștii de la carte la spectacol. Imaginea acestui drum este păpușa, asa cum a fost văzută si pusă în spectacol de scenograf, regizor şi actori. Expoziţia Teatrului de Păpuşi din Craiova a reprezentat o premieră absolută pentru orașul Târgu Jiu, fiind compusă din păpuşi, marionete, elemente de decor din spectacole desfăşurate în peste 60 de stagiuni, având succes în rândul micilor vizitatori.

*În 2 septembrie 2014 a fost vernisată expoziția „Without Face” semnată de artistul Dragoș Mălăiescu.

Vernisată inițial, în primăvara lui 2014 la București şi mai apoi la Sibiu, aceasta a fost deschisă publicului gorjean şi nu numai, timp de o lună. Expoziția „Without Face”, se compune dintr-o serie de portrete inedite compuse dincolo de chipurile personajelor fotografiate.

Artistul a ales să îsi exprime propriile viziuni creative prin intermediul acestor metafore vizuale. Obscuritatea ce învăluie imaginile şi ingeniozitatea obiectelor utilizate provoacă imaginaţia publicului, ilustrând totodată o viziune artistică inedită.

*În 17 septembrie 2014 a fost vernisată expoziția de sculptură “Fiare şi ferecături” a artistului Aurel Vlad, prilej cu care publicul vizitator a putut să vadă o sculptură ce are la bază o serie de gesturi primordiale şi capătă prin prisma acestora o formă vizuală expresionistă, în care trupul devine unealta comunicării mesajului artistic. Gesturi defensive, de sfârşire a trupului, de încleştare a muşchilor, ghemuire a trupului, guri întredechise, mişcări sacadate, figuri disperate, figuri răutăcioase, gesturi de uimire sau revoltă.

*Ziua de 6 noiembrie 2014 a adus la instituția noastră expoziția pictorului craiovean Emil Pașcalău. Picturile etalate pentru publicul gorjean facând parte din colecţia „Zvonurile altei lumi”. Expoziţia s-a compus din 30 de tablouri pictate în ulei, de diferite dimensiuni.

*În 31 noiembrie, Muzeul Județean Gorj a găzduit expoziția intitulată „Artă şi meşteşug”, organizată de Școala Populară de Artă, prilej cu care au putut fi admirate o serie de obiecte realizate de un număr de 20 de meșteri populari gorjeni. În cadrul expoziţiei au putut fi admirate ţesături tradiţionale (covoare și costume populare), obiecte din ceramică pictate cu motive tradiționale, icoane pe sticlă și pe lemn, dar şi alte obiecte, roade ale muncii meşterilor.

*Ziua Naţională a României a fost marcată, la Muzeul Judeţean Gorj, prin organizarea expoziţiei fotodocumentare „1 Decembrie - Ziua Naţională a României”, în parteneriat cu Biblioteca Judeţeană “Christian Tell”. Expoziţia s-a constituit dintr-o serie de documente şi fotografii aparţinând unor veterani de război gorjeni, participanţi la Primul Război Mondial, obiecte care se păstrează în colecţiile Secţiei de Istorie a muzeului.

*În luna decembrie, muzeul a găzduit prima expoziție fotografică din România a artistei Gabriela Iancu, intitulată „Noi și pământul, culegeri fotografice”, fiind o sinteză a parcursului fotografic al artistei în Statele Unite. Expoziţia reflectă asupra noţiunii de timp, de dor şi amintiri. Prin folosirea de simboluri derivate din istoria picturii, dorul de acasă se atenuează prin construirea de dialoguri fictive, de o familiaritate intensă. Aceasta propune o selecţie curată de fotografii picturale, în care clar-obscurul sau opulenţa barocă creează un impact pshihologic puternic de dor, fotografiile devenind o mărturie de evadare şi regăsire prin artă.

*Fotografii ce ilustrează Revoluţia din decembrie 1989 au fost reunite în cadrul expoziţiei „Zilele Recunoştinţei”, al cărei vernisaj a avut loc la data de 16 decembrie în una din sălile muzelui. Autorul Vasile Pleșa a expus o colecție impresionantă constituită din 40 de fotografii, și care reprezintă adevărate mărturii ale revoluției de la 1989 din județul Gorj.

În anul 2014, muzeul nostru a găzduit și lansări de carte. Menționăm aici monografia „Nicolae Miloşescu”, lansată în data de 17 ianuarie și a cărei autoare este Daniela Liliana Pătrașcu, ocazie cu care a fost vernisată și expoziția fotodocumentară dedicată comemorării a 90 de ani de la moartea tipografului. (17 ianuarie 1924).

Lucrarea se bazează pe documente inedite aflate în colecţia de documente a secţiei de Istorie Arheologie a Muzeului Judeţean Gorj „Alexandru Ştefulescu” din Târgu-Jiu, precum şi pe documente provenind de la Serviciul Judeţean al Arhivelor Naţionale Gorj.

În 29 aprilie 2014 a avut loc lansarea cărții „Moștenirea Magherilor”, a cărei autor este Cornel Șomîcu.

De ziua regalităţii (10 mai 2014), Muzeul Judeţean Gorj a găzduit lansarea cărţii „La vârsta senectuţii” a scriitorului gorjean Ion C. Gociu.

În 11 septembrie 2014 a în cadrul manifestărilor dedicate Zilelor Gorjului Turistic și Cultural a fost lansată cartea „Pe strunele Gorjului” de Florian Saioc.

Acestor evenimente li s-au alăturat și cele din cadrul celorlalte obiective ale muzeului (Muzeul Arhitecturii Populare din Gorj - Curtișoara, Muzeul de

Artă, casele memoriale) printre care se pot enumera:

* Evenimentul evocator 120 de ani de la nașterea „Eroinei de la Jiu” din data de 14 ianuarie 2014, organizat de Muzeul Județean Gorj, în parteneriat cu Colegiul Național „Ecaterina Teodoroiu“ , la casa memorială a acesteia de la Vădeni.

*Evocarea istorică din data de 27 mai 2014 sub titlul „Tudor Vladimirescu în memoria gorjenilor”, organizată de Muzeul Judeţean Gorj şi Biblioteca Judeţeană „Christian Tell”, la casa memorială „Tudor Vladimirescu” din Vladimir, în parteneriat cu Serviciul Judeţean Gorj al Arhivelor Naţionale.

*Evocarea literară din data de 12 iunie 2014 sub numele „Tudor Arghezi – poetul şi apicultorul” organizată de Muzeul Judeţean Gorj la Muzeul de literatură „Tudor Arghezi” Tg-Cărbunești, în parteneriat cu Şcoala Gimnazială „George Uscătescu” Tg-Cărbunești.

*În perioada 22-27 iunie 2014, Muzeul Judeţean Gorj şi Biblioteca Judeţeană „Christian Tell”, au organizat la Muzeul Arhitecturii Populare de la Curtişoara, atelierul de vacanţă pentru copii, destinat familiarizării cu gospodăria ţărănească şi activităţile tradiţionale ale acesteia intitulat „În bătătura bunicilor”.

În cadrul acestui atelier, micuţii cu vârste cuprinse între 7 și 14 ani, s-au putut familiariza cu gospodăria ţărănească şi cu activităţile tradiţionale din aceasta. Printre altele, aceștia au putut urmări la lucru un meşter popular.

Anul 2014 a fost unul prosper pentru Muzeul Județean Gorj, acesta îndeplinidu-și obiectivele propuse și pășind în noul an cu noi proiecte menite să atragă atenția publicului vizitator. Continuarea activității de colecționare, conservare, cercetare, restaurare, comunicare și expunere, a mărturiilor materiale și spirituale ale existenței și evoluției comunităților umane, în special de pe teritoriul Gorjului, va fi prioritară și în noul an.

ANEXE

Vernisajul expoziției „Afișul polonez, secolul XXI”

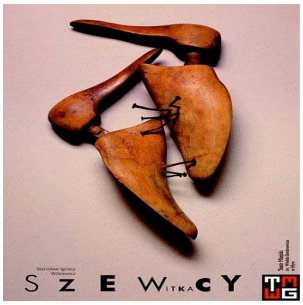

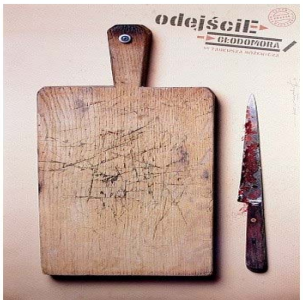

Inaugurarea expoziției „În ritmul epocii. Viața Kazimierei Iłłakowiczówna” în prezența ambasadorului Poloniei la București, Marek Szczygiel

Vernisajul expoziției „Oameni şi locuri: Mexic. Tradiţii şi obiceiuri”, în prezența ambasadorului Mexicului în România, Augustin Gutierrez Canet

Cea de-a III-a ediție a programului „Școala Altfel” la Muzeul Județean Gorj

Cea de-a X-a ediție a evenimentului „Noaptea Muzeelor” la Muzeul Județean Gorj

Simpozionul aniversar „120 de ani de la înființarea Muzeului Gorjului"

Schimb cultural I – Proiectul „Note Comune” . Întalnirea cu Guvernatorul statului Virginia de Vest, Earl Ray Tomblins

Concert public în Charleston, West Virginia